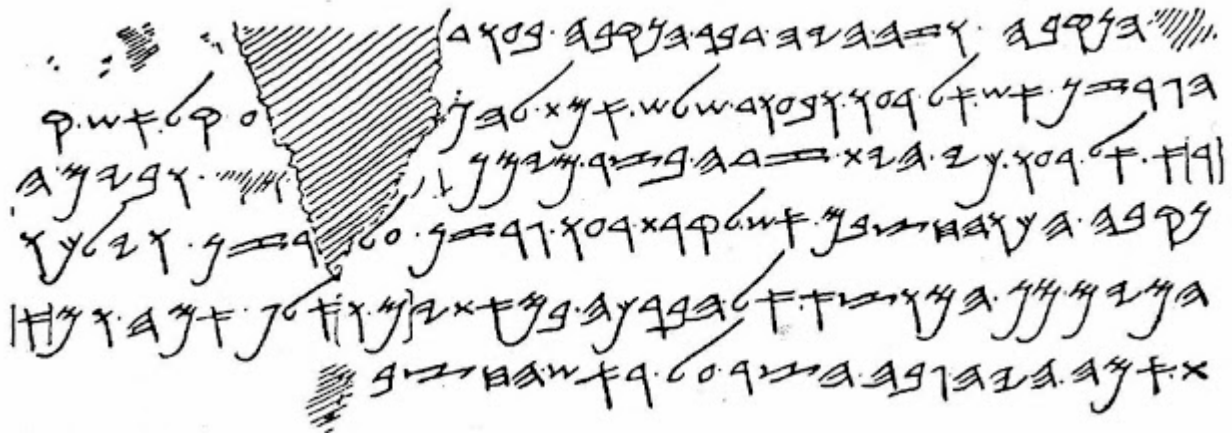

Tekster til Palæstinas historie i oldtiden

(Siloam-indskriften)

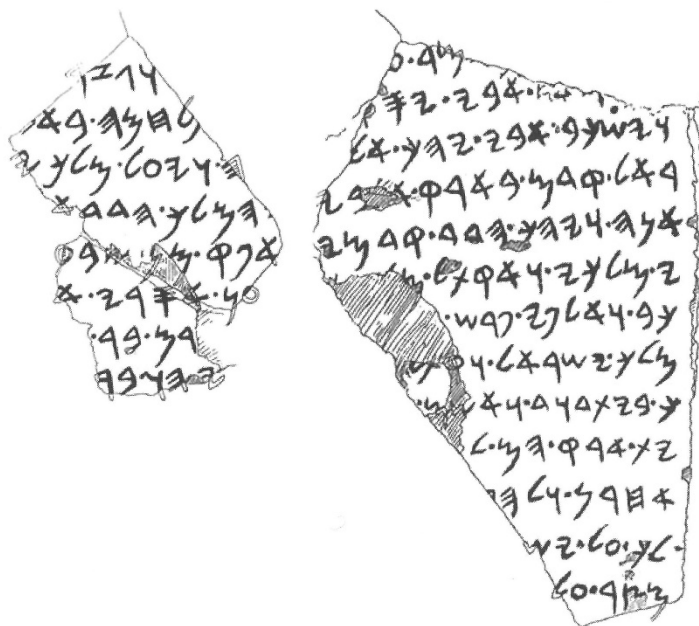
Alle oversættelser, på nær Tel Dan-indskriften, er taget fra Benedikt Otzen, *Israelitterne i Palæstina: Det gamle Israels historie, religion og litteratur*, G.E.C. Gad 1977

3. *Uddrag af Mesjastelen. Ca. 850 før Kr. (Jfr. s. 245 f).*

Jeg er Mesja, søn af Kemosj-jat, Moabs konge, diboniten. Min fader var konge over Moab i 30 år, og jeg blev konge efter min fader. Og jeg anlagde dette helligsted for Kemosj i Qeriko . . . for han reddede mig fra alle angriberne og lod mig triumfere over alle mine modstandere. Omri var Israels konge, og han undertrykte Moab i lange tider; thi Kemosj var blevet vred på sit land. Hans søn efterfulgte ham, og også han sagde: »Jeg vil undertrykke Moab«. I min tid sagde han således, men jeg kom til at triumfere over ham og over hans hus, og Israel gik totalt til grunde for evigt. Omri havde erobret Medebas Land, og han blev siddende dér hele sin egen regeringstid og halvdelen af sin søns – ialt 40 år. Men Kemosj gav det tilbage i min regeringstid. Jeg genopbyggede Ba'al-Meon og anlagde dér en cisterne, og jeg genopbyggede Qirjatajin. Gads folk havde boet i Atarots Land langt tilbage i tiden, og Israels konge havde ladet Atarot befæste. Men jeg angreb byen og erobrede den og dræbte alle dens indbyggere som en ydelse (?) til Kemosj og Moab. Og jeg førte dens DWD-alter (?) bort derfra og slæbte det hen foran Kemosj i Kerijot. Og jeg lod i den bosætte sig folk fra Saron og folk fra Maharit. Derpå sagde Kemosj til mig: »Drag hen og tag Nebo fra Israel«. Så brød jeg op om natten og angreb den fra morgengry til middag. Jeg erobrede den og dræbte alle – 7000 mænd og kvinder, indfødte såvel som fremmede, og slavinder. For jeg viede den til Asjtar-Kemosj. Men Jahves (hellige) kar tog jeg og slæbte dem derfra hen foran Kemosj. Israels konge havde befæstet Jahaz, og dér havde han kvarter, mens han kæmpede imod mig. Men Kemosj drev ham ud foran mig, og jeg hentede 200 mand fra Moab, alle dets hærledere (?). Jeg førte dem mod Jahaz, og jeg erobrede den, så jeg kunne lægge den til Dibon . . . (resten af teksten gør rede for Mesjas byggerier i en række moabitiske byer).

(Oversat efter teksten i Gibson,
Syrian Semitic Inscriptions, I,
1971, s. 74 f)

Tel-Dan-indskriften (sidste halvdel af 800-tallet f.Kr.?)

Således sa]gde O[mri] og skar [...]
[...] min far drog op [imod ham da han] kæmpede ved Abe[l ...]
Og min far lagde sig og gik til sine [fædre]. Og kongen af [Is-]
rael, var tidligere draget op mod min fars land. [Men] Hadad gjorde [mig] selv til konge
Og Hadad gik foran mig [og] jeg drog ud fra de syv [byer]
i mit kongerige. Og jeg dræbte 70 ko[ng]er, som rådede over tu[sinder af vo-]
gne og tusinder af ryttere. [Og de dræbte Jo]ram, søn [af Akab,]
Israels konge, og [de] dræbte [Ahaz]jahu, søn [af Joram, kon-]
ge af 'Davids-Hus', og jeg lagde [deres by i ruiner, og jeg gjorde]
deres land til [en ørken, og jeg dræbte dem alle. Og dér lod jeg folk bosætte sig fra et]
andet (land), og tem[plet ødelagde jeg. Og Omris søn Jehu, ko-]
ngen over Is[rael] og jeg grundlagde]
en befæstet by mod

Oversat efter Shmuel Ahituv, *Haketav vehamiktav: Handbook of Ancient Inscriptions from the Land of Israel and the Trans-Jordanian Kingdoms from the First Commonwealth Period*, Jerusalem: Bialik Institute 2012, s. 431-32. Passager i [skarp parentes] er udgiverens kvalificerede gæt på, hvad der kan have stået.

7. Uddrag af Sankeribs beretning om felttoget 701 før Kr. (Jfr. s. 274 f).

Præfekter, stormænd og folket i Ekron, som havde kastet deres konge Padi, der var forbundet med Assyrien ved edelige forpligtelser, i jernlænker, og på fjendtlig vis overgivet ham til Judæeren Ezekias – deres indregbes af frygt over den brøde, de havde begået. Kongerne af Ægypten hidkaldte (?) krigsfolk med bue, kampvogne og heste fra kongen af Nubien – en styrke uden tal – og de kom dem til hjælp. I omegnen af Elteke, hvor de havde taget opstilling overfor mig, lod de deres våben blinke. Jeg kæmpede med dem i fortrøstning til min herre Assur og tilføjede dem nederlag. Jeg fangede egenhændigt, midt under slaget, de ægyptiske vognekæmpere og kongesønner samt vognekæmperne fra kongen af Nubien, alle i levende live. Jeg indesluttede byerne Elteke og Tibne; jeg indtog dem og førte bytte bort fra dem. Jeg nærmede mig til Ekron, og dræbte præfekterne og stormændene, som havde fremkaldt forsyndelsen og hængte deres lig op på vagttårnene omkring byen. De indbyggere, som havde gjort sig skyldige i synd eller letsind, tog jeg til fange; resten af dem, som ikke havde øvet syndighed eller letsindighed, på hvem der (altså) ikke hvilede nogen skyld, – dem befalede jeg at sætte i frihed. Jeg sørgede for, at deres konge Padi kom ud af selve Jerusalem, og jeg lod ham sætte sig på tronen som hersker over dem, hvorved jeg pålagde ham en gave til min herskerpersonlighed.

Dernæst Judæeren Ezekias, som ikke havde bøjet sig for mit åg, – jeg indesluttede 46 af hans stærke befæstede byer samt utallige andre små byer i deres omgivelser; jeg indtog dem ved anlæggelse af transport-svelleveje og fremførelse af belejringsmaskiner, ved fremstød af hurtigt fodfolk, ved brydning af brecher, demolering og anvendelse af stormstiger. 200 150 mennesker, okser og får uden tal førte jeg bort derfra og regnede som bytte. Jeg spærrede ham selv inde i hans kongestad Jerusalem som en fugl i bur. Jeg anlagde faste værker mod ham og betog ham enhver lyst til at gå ud af hans bys port. De af hans byer, som jeg havde udplyndret, udskilte jeg fra hans land, og jeg gav dem til kong Mitinti af Asdod, kong Padi af Ekron og kong Sil-bel af Gaza, hvorved jeg formindskede hans land. Til den tidligere afgift – deres årlige gave – føjede jeg en gave for forbundet med min herskerpersonlighed og pålagde dem (det således). Ham selv, Ezekias, overvældede frygt for glansen fra min herskerpersonlighed, og de

Arabere (?), samt deres (?) gode krigere, som han havde optaget til at styrke sin kongestad Jerusalem, hvorved han havde opnået understøttelse, tilligemed 30 talenter guld og 800 talenter sølv, ædelstene, antimon-sminke, store blokke rødsten, elfenbens divaner, elfenbens stole på underlag med trin (?), elefanthud, elefant-tand, ahorn (?), buksbom, dragter af broget stof og linned, blå og rødt purpur, redskaber af kobber, jern, bronze, bly og jern (!), kamp-vogne, skjolde, lanser, pansere, dolke af jern til bæltet, buer og pile, – våben og kamp-udstyr uden tal – tilligemed hans døtre, hans palads-damer og sangere og sangerinder lod jeg føre efter mig helt til min herskerstad Ninive, og han sendte sine ryttere for at overbringe gave og gøre trælles gerning.

(Efter Ravn, Bab. og ass. kongers hist. indskrifter, 1934, s. 130-32)

8. *Siloam-indskriften. Beretning om gennembrydning af Ezekias' tunnel. Ca. 700 før Kr. (Jfr. s. 276).*

... gennembrydningen. Dette var måden, hvorpå gennembrydningen skete. Endnu mens (arbejderne svingede) hakkerne, den ene mod den anden, og da der endnu var tre alen tilbage at hugge, da hørte man stemmen af en mand råbe til en anden; for der var en revne i klippen fra syd til nord. Og da gennembrydningen skete, huggede arbejderne, den ene mod den anden, hakke mod hakke. Og så løb vandet fra kilden til dammen, 1200 alen. Og der var 100 alen klippe over hovedet på arbejderne.

(Oversat efter teksten Gibson, Syrian Semitic Inscriptions, 1, 1971, s. 22)

10. *Den babylonske Krønikes beretning om Jerusalems erobring 597 før Kr. (Jfr. s. 298 f).*

I det syvende år i måneden Kislev opbød Akkads konge sin hær og drog mod Hatti-landet. Derpå belejrede han Judas by, og på den anden dag i måneden Adar indtog han byen. Han fangede kongen, og han indsatte en konge efter sit eget hjerte. Han modtog en stor tribut og sendte den til Babylon.

(Oversat efter teksten i Wiseman, Chronicles of Chaldaean Kings, 1956, s. 72)

12. *Uddrag af Kyros' cylinderindskrift. 530'erne før Kr. (Jfr. s. 315 f).*

I vrede over alt, hvad han (Nabonid) havde ladet overgå Babylon, henvendte Marduk ... (sin opmærksomhed?) ... på samtlige de steder, hvis boliger var forfaldne, og på folket i Sumererens og Akkaderens land, der var blevet som lig, og han [...] fattede medynk:

Han spejdede ud over alle lande i deres helhed,
og hans øjne faldt på ham!

Han søgte sig den rette fyrste, hans hjertes begær,
som kan gribe hans hånd:

Kyros, kongen af Anshan,
hans navn nævnede han,
til fyrsteværdigheden over alt og alle
kaldte han [ham ved navn].

.....

Da jeg havde holdt mit indtog [i selve] Babylon (som en) nådig (befrier), opslog jeg (min) herskerresidens i det fyrstelige palads under jubel og fryd. Den store herre Marduk (med sit) vidtfavnende hjerte for Babylonerne og ..., – på hans frygt lægger jeg daglig vind; mine vidtstrakte tropper skrider fredeligt ind(e?) i selve Babylon. Jeg bevirkede, at [Sumererens] og Akkaderens ganske land ikke kender til nogen frygtindgydende fjende; jeg viede selve Babylon og alle dets hellige byer fredelig omsorg. Babylonerne ... [befriede jeg for?] et uværdigt åg; jeg udbedrede deres boliger for forfald. Jeg løste op for deres elendighed.

Den store herre Marduk glædede sig over mine handlinger; han var god og nådig mod mig, Kyros, en konge, der frygter ham, og mod (min) søn Kambyses, mit kødelige afkom, [og mod] min samlede hær, hvorfor vi, på skyldig måde, i nærværelse af hans høje [guddom], priser denne på sømmelig vis!

(Efter Ravn, Bab. og ass. kongers hist. indskrifter, 1934, s. 217 f)